IETEIKUMI

KOMISIJA

KOMISIJAS IETEIKUMS

(2009. gada 11. februāris)

par kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēmu, kas jāievieš kodoliekārtu operatoriem

(izziņots ar dokumenta numuru K(2009) 785)

(2009/120/Euratom)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 77. un 124. pantu,

(1) Tā kā Komisijas 2005. gada 8. februāra Regulā (Euratom) Nr. 302/2005 par *Euratom* drošības pasākumu piemērošanu ([1]) noteikts *Euratom* līguma 79. pantā paredzēto prasību veids un apjoms attiecībā uz rūdu, izejvielu un speciālo skaldmateriālu izlietojuma vai iegūtā daudzuma uzskaiti.

(2) Tā kā Regulas (Euratom) Nr. 302/2005 7. pantā noteikts, ka kodoliekārtu operatoriem jāuztur kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēma, un minētajā pantā attiecībā uz šo sistēmu noteiktas arī dažas prasības.

(3) Tā kā Komisijas darba dokumentā "*Euratom* līguma drošības prasību īstenošana" (*Implementing Euratom Treaty Safeguards, IETS*) ([2]) paredzēts, ka Komisijai jāizstrādā kvalitatīvas kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēmas pamatprincipi. Tajā arī noteikts, ka kodoliekārtu operatoru kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēmu audits ir viena no uzraudzības darbībām, kuru veic Komisija.

(4) Tā kā Eiropas Drošības pasākumu pētniecības un attīstības asociācija (*ESARDA*) 2007. gadā publicējusi "Kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēmas labas prakses rokasgrāmatu", kurā apskatīti tie šīs sistēmas elementi, kuriem var veikt auditu, un katram šādam elementam norādīti iespējamie kritēriji to kvalitātes raksturošanai,

([1]) OV L 54, 28.2.2005., 1. lpp.
([2]) SEC(2007) 293.

AR ŠO IESAKA.

1. iedaļa – Mērķis un joma

Šajā ieteikumā aprakstīti tādas operatora kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēmas standartelementi, kas atbilst Regulā (Euratom) Nr. 302/2005 noteiktajām juridiskajām saistībām. Daži šajā ieteikumā aprakstītie standartelementi attiecas tikai uz konkrētām iekārtām, kurās veic attiecīgas darbības ([3]).

2. iedaļa – Termini un definīcijas

1. "Ietvērums" ir iekārtas konstrukcijas īpašība, konteiners vai iekārta, kuru izmanto zonas vai vienības (arī drošības iekārtu vai datu) fiziskās integritātes nodrošināšanai, kā arī informācijas kontinuitātes uzturēšanai par attiecīgo zonu vai vienību, novēršot nedetektētu piekļuvi kodolmateriāliem vai citiem materiāliem, šo materiālu nedetektētu pārvietošanu vai nedetektētu interferenci ar ietvērumā esošo vienību. Kā ietvēruma piemērus var minēt glabātavas vai glabāšanas rezervuāra sienas, konteinerus transportam un glabāšanas konteinerus.

2. "Korektīvā darbība" ir darbība konstatētās kodolmateriālu uzskaites un kontroles neatbilstības, anomālijas vai citas nevēlamas situācijas cēloņa novēršanai. Korektīvo darbību veic to atkārtošanās novēršanai. Korektīvā darbība un korekcija jeb labojums nav viens un tas pats.

3. "Datu apstrāde" ir mērījumu rezultātu un materiālu izsekošanas datu sasaiste un dažādu obligātu pārskatu, kā arī dažādu dokumentu sastādīšana saskaņā ar *Euratom* verifikācijas un iekšējiem darba dokumentiem par materiālu izsekojamību, ko iekārtā nodrošina pašu spēkiem.

([3]) Norādes uz mērījumiem un materiāla bilances testēšanu neattiecas uz konkrētām iekārtām, kurās mērījumus neveic.

4. "Stāvokļa kontrole", kuru veic kodoliekārtas operators, ir kvalitātes kontroles programma, kas vērsta uz pierakstu pastāvīgu sakritības nodrošināšanu ar faktisko stāvokli. Stāvokļa kontrolē ietilpst konstatēto neatbilstību novēršana un ziņošana par tām, kā arī vietējās uzskaites datu saskaņošana ar centrālās uzskaites datiem.

5. "Inventarizācijas vienību saraksts" (IVS) ir bilances zonā (MBZ) vai MBZ konkrētā vietā esošo kodolmateriālu vienību pilnīgs saraksts, ko sastāda pēc instalācijas procedūras. Sarakstā var iekļaut materiālu partijas veidā. Šajā sarakstā norāda attiecīgo vienību vai partiju identifikāciju un atrašanās vietu. Šajā sarakstā norādītajiem datiem par vienību vai partiju masu vai citu raksturīgo parametru vērtībām jābūt izsekojamiem.

6. "Materiāla bilances tests" ir materiāla bilances novērtēšanas metode, ņemot vērā ar aprēķiniem pamatotu mērījumu nenoteiktību; ar materiāla bilances testu nosaka, vai bilance ir pieņemama.

7. "Materiāla bilances neatbilstība" ir materiāla bilances daļa, ko neakceptē ar materiāla bilances testu.

8. "Mērījums" ir darbība uzskaitītā kodolmateriāla daudzuma vai raksturojuma noteikšanai.

9. "Kodolmateriālu uzskaite un kontrole" (KMUK) ir visas kodoliekārtā veiktās darbības, kas saistītas ar kodolmateriālu uzskaiti un kontroli, arī datu ieguvi un datu apstrādi, kā arī ziņojumu sagatavošana un sniegšana Komisijai.

10. "KMUK neatbilstība" ir jebkādu divu vai vairāku KMUK informācijas vienību (piemēram, pierakstu) tāda neatbilstība, kuru nevar pamatot ar pareizi veiktu ticamu mērījumu rezultātu izkliedi vai pareizi aprēķinātu ticamu nenoteiktību. KMUK neatbilstības ir mērījumu rezultātu neatbilstības, materiāla bilances neatbilstības un kodolmateriālu kontroles neatbilstības.

11. "KMUK anomālija" ir KMUK neatbilstība vai neatbilstību virkne, kuras dēļ rodas kodolmateriāla ievērojama daudzuma iztrūkums vai pārpalikums. KMUK anomāliju var atklāt, izmeklējot jebkura veida KMUK neatbilstības.

12. "Kodolmateriālu kontroles neatbilstība" ir kodolmateriāla identifikācijas vai atrašanās vietas neatbilstība.

13. "Kodolmateriālu izsekošana" ir visu materiālu bilances zonā (MBZ) esošo kodolmateriālu vienību identifikācijas, atrašanās vietas, pārvietojumu un pamatparametru dokumentēšana. Jo īpaši izsekošanā ietilpst tie darbības pieraksti, uz kuru pamata veic materiālu partiju pārformēšanu, atkārtotus mērījumus, nosaka nosūtītāja/saņēmēja starpību un sagatavo deklarācijas par kategorijas maiņu.

14. "Kodoliekārtas operators" ir persona vai uzņēmums, kas veic izejmateriālu vai speciālo skaldmateriālu ražošanas, separācijas, atkārtotas pārstrādes, glabāšanas un citu iekārtu montāžu vai ekspluatāciju. Šo terminu izmanto arī organizāciju apzīmēšanai, kuras atbild par KMUK atbilstību Regulai (Euratom) Nr. 302/2005.

15. "Veiktspējas rādītājs" ir personas, komandas, organizācijas vai pasākuma darbības rezultātu galvenais rādītājs.

16. "Faktiskā stāvokļa uzskaite" (FSU) ir procedūra, kurā sagatavo materiālu bilances zonā (MBZ) esošo kodolmateriālu vienību pilnīgu sarakstu, pēc kura Komisijas inspektori veic faktiskā stāvokļa verifikāciju.

17. "Faktiskā stāvokļa verifikācija" (FSV) ir inspekcijas darbība, kurā verificē operatora veikto faktiskā stāvokļa uzskaiti un noslēdz materiāla bilances periodu. FSV veic pēc operatora sastādītā kodolmateriālu inventarizācijas vienību saraksta (IVS) datiem. IVS datus salīdzina ar faktiskā stāvokļa uzskaites datiem.

18. "Kvalitātes kontrole" (KK) ir kvalitātes prasību ievērošanas nodrošināšanai paredzētie kontroles pasākumi.

19. "Kvalitātes vadības sistēma" ir organizācijas saskaņotu vadības un kontroles darbību kopums kvalitātes jomā.

20. "Kvalitātes nodrošinājums" (KN) ir kvalitātes vadības sistēmas daļa, kas galvenokārt vērsta uz kvalitātes prasību ievērošanas ticamības nodrošināšanu.

21. "Izsekojamība" ir iespēja izsekot konkrētās lietas vai jautājuma vēsturi, izmantošanu vai atrašanās vietu.

3. iedaļa – Kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēmas pārvaldība

Organizācija un atbildība

1. Organizācijas vadībai jānosaka un jādara zināms pienākumu un atbildības sadalījums organizācijas iekšienē. Jānosaka konkrēts vadītājs, kura uzdevums neatkarīgi no citiem pienākumiem ir katru gadu uzņēmuma vadītājam rakstiski apliecināt kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēmas atbilstību prasībām.

2. Vadības uzdevumiem un pienākumiem kopumā jāveido arī organizācijas un saziņas procedūras attiecībā uz:

a) informācijas sniegšanu par kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēmas veikumu gan hierarhiski, gan atbildības funkcionālajās jomās;

b) atbildības noteikšanu par kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēmas pilnveidošanu gadījumiem, kad tā ir nepieciešama atbilstoši atzīšanas kritērijiem;

c) kodolmateriālu uzskaites un kontroles sistēmas vadītāja nodrošināšanu ar informāciju par KMUK anomālijām;

d) attiecīgo kompetenču nodrošināšanu KMUK sistēmas darbībās iesaistītajam personālam;

e) atbilstošu zināšanu nodrošināšanu par juridiskajām saistībām ar drošības prasībām saistītajos jautājumos.

Kvalitātes vadība un kontrole

3. Galvenie uzdevumi ir kvalitātes nodrošināšana un kvalitātes kontroles pasākumi. Šo pasākumu mērķi ir:

a) ar cilvēka faktoru saistīto kļūdu riska samazināšana;

b) instrumentu un programmatūras pareizas darbības nodrošināšana;

c) dažādu indikatoru (veiktspējas rādītāju) nodrošināšana vadības brīdināšanai par nepietiekamas veiktspējas pazīmēm;

d) iekšēja novērtēšana nepietiekamas veiktspējas atklāšanai;

e) korektīvo darbību mehānisms nepietiekamas veiktspējas gadījumiem.

4. iedaļa – Mērījumi un mērījumu kontrole

Mērījumu programma

1. Mērījumu veikšanai jāizstrādā mērījumu programma, saskaņā ar kuru iegūst pietiekami pareizus un precīzus datus par uzskaites deklarācijās iekļaujamo materiālu daudzumu un īpašībām. Mērījumi jāveic tā, lai anomāliju izmeklēšanas gadījumos tie būtu izsekojami. Mērījumu darbības ir ne tikai materiāla mērīšana, bet arī materiāla reprezentatīva parauga izraudzīšanās procedūras un visas turpmākās darbības ar parauga materiālu (parauga ņemšana, transportēšana un sagatavošana), un visi nepieciešamie iegūto datu apstrādes procesi. Programmā jāiekļauj arī ar mērīšanu saistītas darbības, kas nepieciešamas mērījumu kontrolei un kvalitātes nodrošinājumam.

Prasības par uzskaites datiem

2. Lai nodrošinātu, ka mērījumi tiek veikti pienācīgi, jāņem vērā, ka:

a) izmantotajām mērīšanas metodēm jābūt validētām;

b) mērījumu rezultātiem jābūt izsekojamiem;

c) jānodrošina precizitāte un pareizība;

d) visi mērījumu rezultāti jāapstiprina atbildīgajam darbiniekam;

e) paraugam jābūt reprezentatīvam.

3. Gadījumos, kad uzskaites datus iegūst nevis ar tiešiem mērījumiem, bet aprēķiniem, to attiecīgajām vērtībām jābūt validētām, izsekojamām un apstiprinātām. Līdzīgas prasības attiecas uz vienību daudzuma noteikšanu ar skaitīšanu.

Mērījumu kontrole

4. Derīgu mērīšanas rezultātu nodrošināšanai un uzskaites deklarācijās izmantojamo nenoteiktību aprēķināšanai jāizstrādā un jāievieš mērījumu kontroles programma.

5. Mērījumu kontroles programmā jāiekļauj:

a) pasākumi mērinstrumentu pareizas darbības nodrošināšanai;

b) nodrošinājums tam, ka uzskaitītās masas vērtības nesatur būtisku mērīšanas sistemātisko kļūdu un ka mērījumu nenoteiktības ir aprēķinātas pareizi;

c) visi mērījumu kontroles programmas datu pieraksti;

d) mērīšanas iekārtu un metožu apraksts;

e) mērīšanas procedūru apstiprinājums.

5. iedaļa – Kodolmateriālu izsekošana

1. Kodolmateriālu izsekošanai jādokumentē katras kodolmateriālu vienības pārvietošana un atrašanās vieta. Pie tās pieder arī informācija par materiālu raksturojošajiem parametriem un to ietvērumu. Jādokumentē visas darbības ar kodolmateriāliem, kurās mainās to atrašanās vieta, īpašības vai daudzums. Jo īpaši izsekošanā ietilpst pieraksti, uz kuru pamata veic materiālu partiju pārformēšanu, atkārtotus mērījumus, nosaka nosūtītāja/saņēmēja starpību un sagatavo deklarācijas par kategorijas maiņu.

Identifikācija

2. Ja iespējams, kodolmateriāliem jāatrodas konteineros, kuriem piešķirta unikāla identifikācija. Ja kodolmateriāls neatrodas transportējamā konteinerā, var precīzi norādīt procesa veikšanas vietu, šādā veidā atsevišķi identificējot gan "konteineru", gan konteinera/materiāla atrašanās vietu. Tas attiecas arī uz materiāliem tehnoloģiskajās iekārtās vai citā aparatūrā. Konteineru identifikācijai jābūt nemainīgai, un tai jābūt viegli nolasāmai faktiskā stāvokļa pārbaužu laikā. Ja nepieciešams mainīt vienības identifikāciju, jādokumentē saikne starp veco un jauno identifikāciju. Ja kodolmateriāls atrodas jebkāda veida dubultā ietvērumā, attiecīgajā konteinerā vai atrašanās vietā esošā materiāla īpašībām un tās raksturojošajiem parametriem jābūt izsekojamiem ar identifikācijas kontroli.

Glabāšanas vietas identificēšana

3. Vietām, kurās var atrasties kodolmateriāli, jāpiešķir identifikācija, kuru izmanto materiālu atrašanās vietas un pārvietošanas reģistrācijai. Pēc vajadzības kā precīzas atrašanās vietas norādes daļa jānorāda konkrētas pozīcijas attiecīgajās zonās. Glabāšanas kontroles pierakstiem jānodrošina, ka ir zināms katras glabāšanas vietas saturs un ka ir nosakāma katras identificētās vienības atrašanās vieta. Datiem par materiāla īpašībām un to raksturojošajiem parametriem katrā atrašanās vietā jābūt iegūstamiem ar identifikācijas kontroli vai izmantojot citus līdzekļus.

Materiāla izsekošana ražošanas laikā

4. Kad kodolmateriāls nokļūst tehnoloģiskā procesā (vai tiek pārpakots), pēc ražošanas pierakstiem jābūt iespējām identificēt vienības, no kurām materiāls ievadīts procesā (vai jaunos konteineros). Tādējādi tiek nodrošināta procesā esošā materiāla attiecīgo kodolīpašību raksturojošo parametru izsekojamība.

Ražošanas pierakstos jānorāda procesā ievadītā vai, kā iepriekš minēts, pārpakotā materiāla daudzums un jāuztur ar kodolmateriāla īpašībām saistītās informācijas izsekojamība.

Ja tehnoloģiskajos procesos vai pēc pārpakošanas rodas jaunas vienības vai materiāla kopumi, jānosaka šo inventarizācijas vienību masa un tām jāpiešķir identifikācija, un to identifikācija jāsaista ar attiecīgajiem masas noteikšanas rezultātiem un mērījumu datu vēsturi.

Stāvokļa kontrole

5. Kodoliekārtu operatoru veiktajai faktiskā stāvokļa kontrolei jāatbilst šādām prasībām:

a) jānodrošina, ka tiek uzskaitītas visas kodolmateriālu pārvietošanas darbības no noliktavām uz tehnoloģisko procesu zonām un otrādi (kritiskajos mērījumu punktos, KMP);

b) tiek regulāri verificēta krājumu uzskaites atbilstība materiālu plūsmas uzskaitei KMP un regulāri tiek salīdzināti vietējie uzskaites dati ar centralizēto visas MBZ uzskaiti;

c) tiek izmantoti faktiskā stāvokļa kontroles darbības pieraksti, kas nodrošina informācijas kontinuitāti attiecībā uz vienības esošajiem kodolmateriāliem;

d) par esošo materiālu tiek regulāri pārbaudīta attiecīgās informācijas atbilstība reālajam faktiskajam stāvoklim;

e) tiek veikta konstatēto neatbilstību novēršana un ziņošana par tām, un saskaņošana ar vietējās uzskaites datiem vai centrālās uzskaites datiem.

Ja tiek veikta kodolmateriālu pārvietošana, izņemot gadījumus, kad pārvieto ietvērumā esošu vienību, jāmēra pārvietojamā materiāla daudzums.

Neatbilstību pārvaldība

6. Iekārtā jāizmanto pieeja, saskaņā ar kuru tiek ņemtas vērā un izmeklētas visas KMUK neatbilstības un tiek dokumentēta to novēršana. Saskaņā ar šo pieeju:

a) par katra veida neatbilstību norāda veicamās izmeklēšanas darbības un attiecīgos nosacījumus, kuri tiek uzskatīti par nepieciešamiem konkrētās neatbilstības novēršanai. Pie veicamajām darbībām pieskaitāma arī pienākumu noteikšana personālam un papildu datu izmantošana;

b) pēc neatbilstības novēršanas tiek attiecīgi laboti pieraksti un reglamentētās deklarācijas;

c) tiek dokumentētas nenovērstās neatbilstības un to novēršanai veiktie pasākumi.

Anomāliju pārvaldība

7. Iekārtā jāizmanto pieeja, kas atbilst Regulas (Euratom) Nr. 302/2005 6. pantā noteiktajiem pienākumiem un 14. panta (Speciālie ziņojumi) noteikumiem. Papildus šā ieteikuma 5. iedaļas 6. punktā aprakstītajai neatbilstību pārvaldībai saskaņā ar šo pieeju:

a) tiek ņemta vērā, izmeklēta un dokumentēta visu tādu KMUK anomāliju novēršana, kuras atbilst Regulas (Euratom) Nr. 302/2005 15. panta a) punktā noteiktajiem gadījumiem. Šāda KMUK izmeklēšana ir vērsta uz to, lai laikus tiktu iegūtas liecības, ka ir uzskaitīts viss materiāls;

b) tiek ņemtas vērā, izmeklētas un dokumentētas citas situācijas, kuras atbilst Regulas (Euratom) Nr. 302/2005 15. panta b) punktā noteiktajiem gadījumiem;

c) tiek noteikti personāla pienākumi un iekšējās saziņas veidi, kas jāizmanto gadījumos, kad jāveic darbības, kas atbilst Regulas (Euratom) Nr. 302/2005 15. panta a) vai b) punktā noteiktajiem gadījumiem. Pēc šīs pieejas jānosaka arī mehānismi, saskaņā ar kuriem personāls sniedz informāciju Komisijai;

d) tiek noteikti personāla pienākumi un tiesības sniegt "papildu sīkas ziņas vai paskaidrojumus" gadījumos, kad tie tiek pieprasīti saskaņā ar Regulas (Euratom) Nr. 302/2005 14. pantu.

6. iedaļa – Datu apstrāde un kontrole

1. Jābūt izveidotai datu apstrādes sistēmai, kas nodrošina:

a) KMUK sistēmas pareizai izmantošanai nepieciešamo datu drošu glabāšanu un drošību;

b) Regulā (Euratom) Nr. 302/2005 noteikto deklarāciju sagatavošanu (inventarizācijas vienību izmaiņu ziņojumi, materiālu bilances ziņojumi, faktiskā daudzuma uzskaites ziņojumi, speciālie ziņojumi, iepriekšēji paziņojumi);

c) materiāla bilances standartnovirzes aprēķināšanu materiāla bilances testiem (ja vajadzīgs);

d) ar faktiskā stāvokļa izmaiņu deklarācijām saistītu dažādu veidu dokumentu, piemēram, nosūtīšanas dokumentācijas, sagatavošanu;

e) darba dokumentus regulārai stāvokļa kontrolei;

f) darba dokumentus faktiskā stāvokļa uzskaitei (FSU);

g) inventarizācijas vienību sarakstu (IVS) pēc FSU, kuru izmanto faktiskā stāvokļa verifikācijai (FSV) vai citām verifikācijas darbībām.

2. Jāizstrādā un jāievieš datu apstrādes procedūras uzskaites datu labošanai un, ja vajadzīgs, labojumu deklarāciju sagatavošanai visās situācijās, kurās tiek konstatētas neatbilstības. Šādos labošanas procesos jāuztur izsekojamība. Ar kvalitātes kontroles un kvalitātes nodrošinājuma pasākumiem jāgarantē datu apstrādes sistēmas pilnīga un pareiza darbība.

3. Datu apstrādes sistēmas iespējās ir arī:

a) faktiskā stāvokļa uzskaites sarakstu sagatavošana, kas operatoram nodrošina faktiskā stāvokļa pārbaudes iespējas;

b) sarakstu sagatavošana, kas sniedz neatbilstību identifikācijai nepieciešamo informāciju attiecībā uz uzskaites datos norādītajām atrašanās vietām un reālajām faktiskajām vietām;

c) vietējo uzskaites dokumentu salīdzināšana ar centralizēto visas MBZ uzskaiti gadījumos, kad procesā esošo kodolmateriālu uzskaites dati tiek glabāti atsevišķi;

d) iespēja iekļaut labojumus pēc neatbilstību izmeklēšanas, faktiskā stāvokļa pārbaudes un salīdzināšanas;

e) faktiskā stāvokļa pārbaudes rezultātu dokumentēšana un datubāzes salīdzināšana, arī konstatēto neatbilstību dokumentēšana, lai sagatavotu veiktspējas rādītājus.

4. Ar datu apstrādes izpildes procedūrām jānodrošina KMUK sistēmas vadītājam nepieciešamā uzraudzības informācija. Pie tās pieder informācija par personālu, kas katru reizi ir izmantojis programmatūru, izmantoto lietojumprogrammu identifikācija, kā arī datu ievadīšanas vietas un apstrādāto datu izvadīšanas atrašanās vietas identifikācija. Jābūt arī iespējām identificēt visus lietojumprogrammu izpildes gadījumus un piekļuves gadījumus pierakstiem, un tādus datus, kuri neatbilst apstiprinātajai datu apstrādes politikai.

Izsekojamība

5. Ar datu apstrādes sistēmu jāsagatavo informācija, kas noteikta Regulā (Euratom) Nr. 302/2005, kā arī pastāvīgi jānodrošina visas sniegtās informācijas izsekojamība. Jābūt iespējām identificēt informāciju un datus, kas var būt nepieciešami neatbilstību un anomāliju novēršanai, kuras izriet no Regulā (Euratom) Nr. 302/2005 noteiktajām prasībām.

7. iedaļa – Materiāla bilance

Saņemšana un nosūtīšana

1. Kodoliekārtu operatoriem jāizmanto saņemšanas procedūras, kurās paredzēta:

a) nosūtītāja informācijas pārbaude (pareizība, pamatotība);

b) transporta konteinera un plombu izskata, identifikācijas un integritātes pārbaude, kā arī kodolmateriāla īpašību sākotnēja pārbaude (ja vajadzīgs);

c) saņemtā materiāla iekļaušana uzskaitē;

d) nosūtītāja/saņēmēja starpības noteikšana un novēršana;

e) korektīvo darbību veikšana neatbilstību gadījumos;

f) reģistrācija tādā veidā, ka tiek garantēta izsekojamība;

g) nodrošināšana, ka tiek ievēroti Regulas (Euratom) Nr. 302/2005 21. un 22. pantā noteiktie pienākumi.

2. Kodoliekārtu operatoriem jāizmanto nosūtīšanas procedūras, kurās:

a) noteikts saņēmējam nosūtāmās informācijas saturs;

b) paredzēta uzskaites datu atjaunināšanas kārtība;

c) paredzētas korektīvās darbības un rīcība neatbilstību situācijās, uz kurām norādījis saņēmējs;

d) noteikta nosūtīšanas procesa sagatavošanas un izpildes kārtība;

e) paredzēta reģistrācija tādā veidā, ka tiek garantēta izsekojamība;

f) paredzētas darbības, lai nodrošinātu, ka tiek ievēroti Regulas (Euratom) Nr. 302/2005 21. un 22. pantā noteiktie pienākumi.

Faktiskā stāvokļa uzskaite (FSU)

3. Faktiskā stāvokļa uzskaite visās materiālu bilances zonās (MBZ) jāveic katrā kalendārajā gadā, un laika posms starp divām secīgām faktiskā stāvokļa uzskaitēm nedrīkst būt ilgāks par 14 mēnešiem. FSU procedūrās ietilpst ziņošanas procedūras Komisijai un inventarizācijas saraksta sastādīšana faktiskā stāvokļa verifikācijai (FSV). Jo īpaši kodoliekārtu operatoriem jāizmanto FSU procedūras, kurās ņemtas vērā šādas vajadzības:

a) noteiktas FSU darbības metodes un pienākumi visās glabāšanas zonās un tehnoloģisko procesu zonās;

b) ticama saraksta izveidošana ar atsevišķām pozīcijām par visās MBZ vietās esošo kodolmateriālu. Šīm procedūrām jābūt tādām, lai tiktu nodrošināta pilnīgi visa esošā materiāla uzskaite;

c) faktiskā stāvokļa uzskaitei jābūt dokumentētai;

d) ja tiek veiktas FSU darbības, kas saistītas ar fiziskām pārbaudēm (marķējuma pārbaudi vai mērījumiem), procedūrās jāparedz noteikumi par vajadzīgo labojumu izdarīšanu informācijā, ko glabā datu apstrādes sistēmās (gadījumiem, kad tiek konstatētas neatbilstības), un noteikumi par šādu labojumu nodošanas kārtību datu apstrādes departamentam;

e) MBZ inventarizācijas vienību saraksts, ko iesniedz Komisijas inspektoriem faktiskā stāvokļa verifikācijai (FSV) un kas pirms iesniegšanas jāautentificē ar atbildīgās personas parakstu;

f) ja faktiskā stāvokļa uzskaitei (FSU) glabāšanas zonā izmanto tikai pārvietošanas reģistrācijas datus, tās ticamību paaugstina šādi:

i) pārvietošanas reģistrācijas datu izveidošanā izmanto kvalitātes kontroles un kvalitātes nodrošinājuma noteikumus;

ii) izmanto kvalitātes kontroles un kvalitātes nodrošinājuma pasākumus, kas garantē glabāšanas vietu reģistrācijas datu ticamību;

iii) pastāvīgi reģistrē šo kvalitātes kontroles un kvalitātes nodrošinājuma noteikumu un pasākumu faktisko izpildi;

iv) nodrošina materiāla integritāti tā atrašanās laikā zonā;

v) veic pārvietošanas reģistrācijas datu pareizības neatkarīgu apstiprinājumu.

4. Inventarizācijas vienību sarakstā, kuru iesniedz formālai verifikācijai, par katru vienību jānorāda:

a) atrašanās vieta un glabāšanas pozīcija attiecīgajā vietā;

b) konteinera tips un konteinera identifikācija (attiecīgā gadījumā);

c) materiāla veids;

d) kodolmateriāla daudzums vienībā (bruto masa, taras masa un neto masa);

e) urāna bagātinājums;

f) plutonija izotopu sastāvs (ja zināms).

Uzskaites vienību inventarizācijas sarakstā jāiekļauj ieraksti par materiālu, kura mērīšana rada grūtības tā atrašanās vietas dēļ (tehnoloģiskajās iekārtās) vai tāpēc, ka tas ir mērījumiem nepiemērotā formā. Šādos gadījumos operatoram par katru vienību jādeklarē aprēķinātais aptuvenais daudzums, un jābūt izsekojamiem datiem, kas izmantoti šim aprēķinam. Tāda materiāla aprēķinātajiem daudzumiem, kuram nevar piekļūt vai kas atrodas tehnoloģiskajās iekārtās, jāpievieno materiāla atrašanās vietas norāde. Masas datiem par izmērītajiem neizmantojamajiem daudzumiem, nejaušiem zudumiem un nodošanu atkritumos jābūt ar izsekojamu vēsturi.

Materiāla bilances tests

5. Materiāla bilances zonās (MBZ), kurās veic pārstrādi vai atkārtotus mērījumus, kurās materiāla bilanci nosaka pēc faktiskā stāvokļa uzskaites (FSU) rezultātiem, kā arī gadījumos, kad tehnoloģiskā procesa zonas materiāla bilance ir stāvokļa kontroles daļa, jātestē bilances pieņemamība, izmantojot bilances standartnovirzes, ko aprēķina, ņemot vērā mērījumu pamatotu nenoteiktību, bet gadījumos, kad daudzums tiek noteikts ar aprēķiniem, procesa un mērījumu nenoteiktības. Šie testi ir svarīga kvalitātes nodrošinājuma sistēmas daļa.

Par bilances testa procedūrām jāievēro šādas prasības:

a) jāveic bilances standartnovirzes aprēķināšanai izmantojamās programmatūras un tās lietošanas kvalitātes kontrole;

b) jāveic bilances standartnovirzes aprēķināšanai izmantojamo uzskaites un mērījumu datu un to lietošanas kvalitātes kontrole;

c) standartnovirzes aprēķināšanas algoritms aprakstīts oficiālā dokumentā;

d) saskaņā ar konkrēto metodi aprēķinātajām bilances standartnovirzēm pareizi jāatspoguļo gan tehnoloģiskais process bilances periodā, gan arī bilances aprēķināšanai izmantoto mērījumu (vai aprēķinu metodes) vēsture, kas veikti masas daudzumu noteikšanai;

e) ja procesā esošā materiāla daudzuma aprēķināšanai tiek izmantota vēsturiska informācija vai dažāda veida modelēšanas rezultāti, daudzuma un tā nenoteiktības aprēķināšanas metodes ir aprakstītas oficiālā dokumentā;

f) bilances testēšanas procedūras, programmatūras lietošanas instrukcijas, programmatūras apraksts un oficiālie metodes apraksta dokumenti ir izstrādāti tādā veidā, ka var atzīt to pareizību un saskaņotību.

Šis ieteikums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2009. gada 11. februārī

Komisijas vārdā —
Komisijas loceklis
Andris PIEBALGS